

रेडियो प्रसार सेवा विकास समिति (रेडियो नेपाल)

खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम एवं परीक्षा योजना
सेवा: सञ्चार तथा कार्यक्रम, समुह: कार्यक्रम, उपसमूह: संगीत, तह: ७, पद: वरिष्ठ संगीत
संयोजक

प्रथम चरण: लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क २००

द्वितीय चरण: प्रयोगात्मक (स्वर) परीक्षा

पूर्णाङ्क: ५०

तृतीय चरण: अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क: ३०

लिखित परीक्षा योजना						
पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	अंक भार	उत्तीर्णाङ्क	समय
प्रथम	प्रशासन र व्यवस्थापन तथा समाजिक अध्ययन	१००	विषयगत	१० X १० = १००	४०	३ घण्टा
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	१००	विषयगत	१० X १० = १००	४०	३ घण्टा

प्रयोगात्मक परीक्षा योजना

पूर्णाङ्क ५०

उत्तीर्णाङ्क २०

(क) दिइएका वाद्ययन्त्रहरूको सही पहिचान गर्नुपर्ने ।

(ख) दिइएका वाद्ययन्त्रहरूको सही वादन गर्नुपर्ने ।

(ग) दिइएका वाद्ययन्त्रहरूका आधारमा सोधिएका प्रश्नहरूको सही जवाफ दिनु पर्ने ।

द्रष्टव्य :

- यस पाठ्यक्रम अनुसार दुई पत्रको लिखित परीक्षा लिइनेछ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी हुनेछ ।
- प्रत्येक पत्रको लागि छुट्टाछुट्टै उत्तर पुस्तिका हुनेछन् । परिक्षार्थीले प्रत्येक खण्डको उत्तर छुट्टै उत्तर पुस्तिकामा लेख्नु पर्दछ ।
- यथासम्भव प्रश्नहरू नेपालको सन्दर्भमा सोधिने छन् ।
- यस पाठ्यक्रममा जेसुकै लेखिएको भएता पनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन, नियमहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाइएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको प्रयोगात्मक (स्वर) परीक्षामा समावेश गराइनेछ तथा द्वितीय चरणको प्रयोगात्मक (स्वर) परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र तृतीय चरणको अन्तर्वार्तामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- यस भन्दा अगाडि लागू भएको माथि उल्लिखित समूहको पाठ्यक्रम खारेज गरिएको छ ।

रेडियो प्रसार सेवा विकास समिति (रेडियो नेपाल)

खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम एवं परीक्षा योजना
सेवा: सञ्चार तथा कार्यक्रम, समुह: कार्यक्रम, उपसमूह: संगीत, तह: ७, पद: वरिष्ठ संगीत
संयोजक

प्रथमपत्र: प्रशासन र व्यवस्थापन तथा सामाजिक अध्ययन

पूर्णाङ्क: १००

समय: ३ घण्टा

खण्ड (क): प्रशासन र व्यवस्थापन

१०×५=५०

१. राज्य र सरकार
  - १.१ सार्वजनिक नीति तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्यांकन
  - १.२ नेपालको संविधान
२. सार्वजनिक प्रशासन
  - २.१ सार्वजनिक प्रशासनको अवधारणा
  - २.२ कर्मचारी प्रशासनका आधारभूत पक्षहरू
  - २.३ आर्थिक प्रशासन- बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्यांकन
३. व्यवस्थापन
  - ३.१ व्यवस्थापनको अवधारणा
  - ३.२ व्यवस्थापनमा नेतृत्व, उत्प्रेरणा, नियन्त्रण र समन्वयको महत्व
  - ३.३ व्यवस्थापन सूचना प्रणाली
४. विकासका आयामहरू
  - ४.१ विकास प्रशासन र यसका चुनौतीहरू
  - ४.२ विकेन्द्रीकरण
  - ४.३ सुशासन
  - ४.४ विकासमा गैरसरकारी संस्थाको भूमिका
  - ४.५ चालु आवधिक योजना
५. लोकतन्त्र र मानव अधिकार
  - ५.१ लोकतन्त्र र समावेशीकरण
  - ५.२ मानव अधिकार
  - ५.३ लैंगिक सवाल (Gender Issues)
  - ५.४ आरक्षण र सकारात्मक विभेद
  - ५.५ प्रतिनिधित्वको सिद्धान्त र समानुपातिक प्रतिनिधित्व

प्रथमपत्र खण्ड (ख) :- सामाजिक अध्ययन

१०×५=५०

१. भौगोलिक आधारमा नेपालको विभाजन र प्रत्येक प्रदेशका विशेषता, नेपालको प्राकृतिक सम्पदा, जलश्रोत, पहाड, खानी र जलवायु ।
२. नेपालको इतिहास (प्राचीनकालदेखि हालसम्म)
३. नेपालको वर्तमान शासन पद्धती संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक व्यवस्था र नेपालको संविधान (संवैधानिक अंगहरू, मौलिक हक र कर्तव्य, व्यवस्थापिका, कार्यपालिका र न्यायपालिका)
४. नेपालको योजनावद्ध विकास र चालु आवधिक योजनाको सामान्य जानकारी ।
५. नेपालको परराष्ट्र सम्बन्धको विकास, सार्क र संयुक्त राष्ट्र संघ
६. नेपालको सरकारी बजेट प्रणाली र सरकारको आर्थिक कार्य प्रणालीको सामान्य जानकारी

७. कर्मचारी प्रशासन र संगठनात्मक व्यवहार सम्बन्धी जानकारी ।
८. नेपाली समाजका परम्परा, सामाजिक मुल्य र मान्यता, प्रचलित धर्महरु, जातजाति, भाषाभाषी र कला संस्कृति
९. आदिवासी, जनजाती, मधेशी, दलित, अपाङ्ग र महिलाहरुको वर्तमान अवस्था, उत्थानका प्रयासहरु, समस्या, समाधान र सम्भावनाहरु ।
१०. सामाजिक समस्या, विकृतिहरु र त्यसको समाधान ।
११. संचारसंग संबन्धित राष्ट्रिय/अन्तराष्ट्रिय संघ/संस्थाहरु
(National and International Organization related Media)

रेडियो नेपाल, रा.स.स., नेपाल टेलिभिजन, प्रेस काउन्सिल, सूचना विभाग, नेपाल पत्रकार महासंघ, ITU, INTELSAT, ABU, AIBD, APT, DW, NHK., ACORAB, BAN, IFJ, AP, REUTERS, AFP, BBC, VOA, RNTC, PTI, AIR, CRI etc.

रेडियो प्रसार सेवा विकास समिति (रेडियो नेपाल)

खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम एवं परीक्षा योजना
सेवा: सञ्चार तथा कार्यक्रम, समुह: कार्यक्रम, उपसमूह: संगीत, तह: ७, पद: वरिष्ठ संगीत
संयोजक

द्वितीयपत्र : सेवा सम्बन्धी

पूर्णाङ्क १००

खण्ड क: विषयगत ज्ञान

७ x १० = ७०

१. पुर्वीय र पाश्चात्य संगीतको परिचय, आवश्यकता र महत्व ।
२. स्थानीय, पुर्वीय र पाश्चात्य संगीतमा प्रचलित परिभाषिक शब्दहरू (Musical terms) को अध्ययन, अभ्यास र तिनको उपयोगिता ।
३. नेपाली संगीतका प्रमुख विशेषताहरू सहित वर्तमान अवस्था ।
४. नेपाली संगीतको क्रमबद्ध विकासको इतिहास
५. रेडियो प्रसारण र नेपाली संगीतको सम्बन्ध
६. नेपाली संगीतको प्रवर्द्धन र विकासमा रेडियो नेपालको भूमिका
७. पश्चिमा संगीतका प्रचलित विशेषताहरू ।
८. प्रचलित तालहरू (नेपाली पुर्वीय र पाश्चात्यको परिचय र अध्यास) ।
९. लयको परिचय, प्रकार र तिनका महत्व ।
१०. लोक तालको अभ्यास र महत्व ।
  - क. व्यांचुली, भ्याउरे, ख्याली र मैथिली धूनको परिचय ।
  - ख. थाटहरूको परिचय र अभ्यास ।
  - ग. विभिन्न अलङ्कारको परिचय र तिनको अभ्यास ।
  - घ. सामान्य लोकगीत र ऋतुकालीन लोकगीत, आधुनिकगीत र शास्त्रीयगीतको अभ्यास ।
११. पुर्वीय र पश्चिमी संगीत पद्धति, Notation (स्वरलिपि) तथा बाद्यवाधन ।
१२. लोक/आधुनिक संगीतमा गीत तथा धुनहरू संयोजन सहित कम्प्युटर प्रविधिमा संगीत संयोजन ।

खण्ड ख: ऐन, कानून सम्बन्धी ज्ञान

३ x १० = ३०

- १ रेडियो प्रसार सेवा विकास समिति, गठन आदेश, २०४१ (संशोधन सहित)
- २ रेडियो प्रसार सेवा विकास समिति, कर्मचारी सेवा शर्त नियमावली, २०७७
- ३ रेडियो प्रसार सेवा विकास समिति, आर्थिक नियमावली, २०४९
- ४ राष्ट्रिय आमसंचार नीति, २०७३
- ५ राष्ट्रिय प्रसारण ऐन, २०४९ र राष्ट्रिय प्रसारण नियमावली, २०५२ (संशोधन सहित)
६. श्रमजीवि पत्रकार सम्बन्धी ऐन, २०५१ र श्रमजीवि पत्रकार सम्बन्धी नियमावली, २०५३ (संशोधन सहित)
७. नेपालको संविधान
८. सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ सम्बन्धी जानकारी
९. सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन २०६४ र नियमावली २०६५ (संशोधन सहित)
१०. सूचना तथा सञ्चार प्रविधि नीति २०७२
११. विज्ञापन रहित (clean feed) नीति २०७३
१२. विज्ञापन (नियमन गर्ने) ऐन २०७६
१३. अनलाइन सञ्चार माध्यम संचालन निर्देशिका २०७३ (संशोधन सहित)
१४. विज्ञापन (नियमन गर्ने) नियमावली, २०७७